

Súd: Okresný súd Kežmarok  
Spisová značka: 5P/14/2021  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8421200233  
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 05. 2021  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Salajová  
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2021:8421200233.3

## Uznesenie

Okresný súd Kežmarok v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú N. toho času v Detskom domove sv. Klementa Hofbauera v Podolínci, zastúpenú opatrovníkom obcou K., dieťa rodičov - matky W. a otca Y., o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok na nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

### rozhodol:

I. Nariaďuje maloletej N., ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v zariadení na výkon rozhodnutia súdu v Detskom domove sv. Klementa Hofbauera, so sídlom Podolíneč, Kláštorňá 109/2.

II. Zaväzuje matku W., prispievať na výživu mal. N. mesačne sumou 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, na účet Detského domova sv. Klementa Hofbauera v Podolínci, a to od právoplatnosti tohto uznesenia.

III. Zaväzuje otca Y. prispievať na výživu mal. N. mesačne sumou 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, na účet Detského domova sv. Klementa Hofbauera v Podolínci, a to od právoplatnosti tohto uznesenia.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

### odôvodnenie:

1. Navrhovateľ Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok podal na tunajší súd 04. 02. 2021 návrh na nariadenie ústavnej starostlivosti v zmysle § 54 ods. 2 písm. b) Zákona o rodine u maloletej N. a na vydanie neodkladného opatrenia v zmysle § 367 zákona č. 161/22015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku.

2. Podaný návrh navrhovateľ odôvodnil tak, že maloletá N. pochádza z manželského vzťahu rodičov W.. Narodila sa v čase, keď rodičia ešte neboli zosobášení. Rodina už bola v minulosti vedená a riešená na oddelení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, a to od roku 2007, kedy matka žiadala o spísanie návrhu o priznanie rodičovských práv a povinností k maloletému synovi, nakoľko matka bola v čase narodenia dieťaťa maloletá. Rodina bola navštevovaná aj po narodení mal. N., ktorá sa narodila s vrodeným vývojovým ochorením - hypothyreózou (zníženou činnosťou štítnej žľazy). Dieťa malo byť pravidelne sledované v endokrinologickej ambulancii a neurologickej ambulancii, malo pravidelne užívať lieky, matka tieto pokyny nerešpektovala a zanedbávala tak zdravotnú starostlivosť o maloleté dieťa. Maloletá N. bola často hospitalizovaná na detskom oddelení v Nemocnici Dr. Vojtecha Alexandra v Kežmarku. Z dôvodu zanedbávania zdravotnej starostlivosti, nemožnosti zabezpečovania adekvátnej starostlivosti o maloleté dieťa zo strany rodičov, bola nad mal. N. rozsudkom Okresného súdu Kežmarok, č. k. 5P/154/2009 - 19 zo dňa 26. 01. 2010 (rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 19. 03. 2010), nariadená ústavná starostlivosť v Detskom domove Slon, so sídlom Kpt. Nálepku 45/22, Šarišské Michaľany, kde bola do 30. 04. 2015, odkiaľ bola premiestnená do CDR so sídlom Pavlovova 11/4375, Poprad, a to na základe rozsudku Okresného súdu Kežmarok č. k. 3P/16/2015 - 14 z 26. 02. 2015, (rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 03. 04. 2015).

3. V CDR Poprad bola maloletá N. umiestnená do mesiaca júl 2019, kedy tunajší súd na návrh matky maloletej nad maloletou N. zrušil ústavnú starostlivosť rozsudkom zo dňa 04. 06. 2019, č. k. 3P/29/2019 - 20 (rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 10. 07. 2019), a maloletá bola odovzdaná dňa 11. 07. 2019 do osobnej starostlivosti rodičov.

4. V obsahu návrhu navrhovateľ ďalej uvádza, že maloletá N. od času jej návratu domov, t. j. cca. 1,5 roka, bola na lekárskom vyšetrení až v mesiaci december 2020, dovtedy jej rodičia neboli predpísať ani lieky. Lieky jej boli podávané len krátky čas po príchode dieťaťa domov, kedy mali k dispozícii zvyšné lieky. Za celé toto obdobie maloletá upadala. Na uvedenom poslednom vyšetrení mala natoľko zlé výsledky, že musela byť okamžite hospitalizovaná na detskom oddelení v Nemocnici Dr. Vojtecha Alexandra v Kežmarku. Na hospitalizáciu ju priviezla matka. Počas hospitalizácie bol s mal. N. vykonaný osobný rozhovor, kde pracovníkom úradu práce uviedla dôvody, prečo je v nemocnici a prečo nechce ísť späť domov. N. jednoznačne a opakovane počas rozhovoru uvádzala, že domov sa vrátiť nechce, nechce rodičov ani vidieť. Nevie si zvyknúť na špinu v dome a málo miesta. Myslí si, že ju rodičia nemajú radi, o to viac, keď sa do rodiny narodili dvojčičky. Nemá rada súrodencov, vzájomne sa bijú, ani oni nemajú radi ju. Keď dostanú jedlo, dostáva menej ako ostatní. Lekárke uviedla, že spí na zemi, lebo majú málo miesta. Maloletá N. tiež uviedla, že matka ju bije, keď niečo neurobí alebo aj bez príčiny. Na nohe má rany, ktoré jej podľa vyjadrenia maloletej N. spôsobila matka s palicou, v ktorej boli klince. K lekárovi nešli. Rany jej ošetrili až počas hospitalizácie. Keď bola doma a mala bolesti, pýtala otca lieky, ale otec jej ich nedal. Počas hospitalizácie neboli rodičia maloletej ani raz osobne navštíviť.

5. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že starostlivosť o maloletú N. zo strany rodičov opäť zlyháva, hoci vychovávajú ďalších deväť (9) detí, ktorým v rámci svojich možností a schopností zabezpečujú potrebnú starostlivosť, hoci aj po opakovaných výzvach.

6. Navrhovateľ poukázal, že je v záujme maloletého dieťaťa ako aj jeho ďalšej priaznivej prognózy vývoja a výchovy, umiestniť maloletú N. do Detského domova sv. Klementa Hofbauera, so sídlom Kláštorňa 109/2, Podolínec, nakoľko rodičia svoje rodičovské povinnosti neplnia, zanedbávajú starostlivosť o maloletú dcéru vo všetkých smeroch.

7. K návrhu navrhovateľ pripojil rodný list maloletého dieťaťa, záznam zo šetrenia zo dňa 11. 10. 2019, záznam zo šetrenia zo dňa 11. 12. 2019, priebežnú správu CDR Spišská Belá zo dňa 14. 02. 2020, správu obce K. zo dňa 24. 02. 2020, záznam zo šetrenia zo dňa 08. 07. 2020, úradný záznam UPSVaR KK zo dňa 16. 09. 2020, úradný záznam UPSVaR KK zo dňa 13. 11. 2020, záznam zo šetrenia zo dňa 03. 12. 2020, správu MUDr. L. zo dňa 11. 01. 2021, úradný záznam zo dňa 26. 01. 2021, záznam zo dňa 02. 02. 2021 a správu vyhotovenú nemocnicou Dr. V. Alexandra - MUDr. B. zo dňa 02. 02. 2021.

8. Podľa správy ošetrojúcej lekárky MUDr. B. z Detského oddelenia Nemocnice Dr. Alexandra Kežmarok, zo dňa 02. 02. 2021, o zdravotnom stave maloletej N., bola maloletá N. na základe zanedbanej liečby zo strany rodičov dňa 26. 01. 2021 hospitalizovaná na detskom oddelení, kde je aj v súčasnej dobe. Počas tejto hospitalizácie bola ošetrovaná aj na chirurgickom oddelení. Ošetrojúca lekárka vzhľadom na zdravotný stav maloletej požiadala o opätovné umiestnenie maloletej do náhradnej starostlivosti.

9. Súd uznesením zo dňa 05. 02. 2021, č. k. 5P/14/2020 - 19, neodkladným opatrením dočasne (do právoplatného rozhodnutia vo veci) nariadil odovzdanie maloletej N. do náhradnej starostlivosti, ktorá sa bude vykonávať v Detskom domove sv. Klementa Hofbauera, so sídlom Kláštorňa 109/2, Podolínec, a výrokmi II. a III. uznesenia zaviazal rodičov maloletej N. prispievať na výživu maloletej sumou 30 % sumy životného minima na nezaopatrené dieťa na účet Detského domova sv. Klementa Hofbauera, a to odo dňa podania návrhu na vydanie neodkladného opatrenia. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 16. 03. 2021 a vykonateľnosť dňa 05. 02. 2021 vo výroku I. a dňa 12. 02. 2021 vo výroku II. a výroku III. rozhodnutia. Neodkladné opatrenie platí do právoplatného rozhodnutia vo veci vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. 5P/127/2020.

10. Následne súd vo veci nariadil na deň 04. 05. 2021 pojednávanie, ktorého sa zúčastnil navrhovateľ a opatrovník maloletej. Nedostavil sa zástupca Detského domova sv. Klementa Hofbauera, ktorý svoju neúčast písomne ospravedlnil a súhlasil, aby súd konal a rozhodol v jeho neprítomnosti. Pojednávanie

sa nezúčastnili rodičia maloletej, u ktorých predvolanie na pojednávanie bolo riadne a včas doručené dňa 06. 04. 2021. Neprítomnosť otca a matky ospravedlnil procesný opatrovník.

11. Súd vykonal dokazovanie výsluchom procesného opatrovníka maloletej, ako aj listinnými dôkazmi obsahnutými v súdnom spise, najmä návrhom, rodným listom maloletej, záznamami z vykonania terénnej sociálnej práce, priebežnou správou o výchovnom opatrení, úradnými záznamami ÚPSVaR Kežmarok, uznesením tunajšieho súdu o nariadení NO z 05. 02. 2021, správou obce K., správou Detského domova sv. Klementa Hofbauera zo dňa 27. 04. 2021 a správou ÚPSVaR Kežmarok z 30. 04. 2021 ako i ďalším obsahom spisového materiálu a zistil nasledovné.

12. Zástupkyňa navrhovateľa vo svojej výpovedi na pojednávaní uviedla, že trvá na podanom návrhu, nakoľko rodičia zanedbávajú zdravotnú starostlivosť maloletej N. a mal. N. sa po zrušení ústavnej starostlivosti nijakým spôsobom neadaptovala v domácom prostredí. Navyše maloletá prejavila záujem sa vrátiť späť do ústavu a je zjavné, že rodičia sú s takýmto stavom spokojní, teda že maloletá N. je preč. Poukázala, že maloletá sa nevedela domácomu prostrediu prispôsobiť a odmietala vykonávať veci, ktoré od nej rodičia očakávali, napr. starať sa o mladších súrodencov, upratovať. Zároveň je v domácnosti bytová tieseň, nakoľko ju tvorí iba jedna miestnosť a tlačia sa tam aj ďalší súrodenci (11 ľudí - 9 súrodenci a 2 dospelí). Uviedla, že disponuje informáciou, že rodičia maloletej súhlasia bola aj v detskom domove, nakoľko aj oni sami žiadali, aby sa vrátila do ústavu, nakoľko im narúšala ich autoritu. Maloletá nemá s rodičmi a so súrodencami žiaden vzťah, rodina ju neprijala. Mal. N. je druhé dieťa rodičov, je v záujme maloletej, aby ostala v zariadení, kde sa momentálne na základe vydaného neodkladného opatrenia nachádza a kde má vytvorené vhodné podmienky na jej zdravý vývoj a vývin, aj s poukazom na jej zdravotné problémy. Rodičia sú nezodpovední vo vzťahu dodržiavania lekárskeho kontrol, užívania liekov, predpisovania liekov, v dôsledku čoho bola N. koncom roka hospitalizovaná.

13. Procesný opatrovník k veci uviedol, že s podaným návrhom súhlasí. Maloletá N. si na rodinné prostredie vôbec nezvykla a rodičia k maloletej nemajú vzťah. Bola vulgárna, nevedela sa im prispôsobiť a nemali sa radi. Uviedol, že pre ňu sú to už cudzí ľudia a doma by trpela. Aj keď chodievala na prázdninové pobyty, bola viac menej u starej mamy, nakoľko má veľmi zlý vzťah s otcom, resp. otec k nej. Rodičia prezentovali, aby bola najbližšie 2 roky v ústave.

14. Z obsahu aktuálnej z správy o mal. N. zo dňa 03. 05. 2021, predloženej Detským domovom sv. Klementa Hofbauera (spolu s ospravedlnením neúčasti zástupcu detského domova), maloletá N. po jej umiestnení v detskom domove (dňa 12. 02. 2021) absolvovala lekárske vyšetrenie u obvodného pediatra, zubného lekára, kontrolné vyšetrenie v endokrinologickej ambulancii, odber krvi a kontrolu v gastroenterologickej ambulancii. Jej stav je podľa správy upravený a lieky už užívať nemusí a ani ďalšia kontrola nie je potrebná, toho času je maloletá zdravá.

15. Súd má za preukázané, že uznesením tunajšieho súdu č. k. 5P/14/2021 - 19 bolo neodkladným uznesením dočasne nariadené odovzdanie maloletej do náhradnej starostlivosti, ktorá sa vykonáva v Detskom domove sv. Klementa Hofbauera.

16. Podľa § 44 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z. z. Zákon o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“); náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

Podľa § 44 ods. 3 písm. a) - c) Zákona o rodine náhradnou starostlivosťou je zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len "náhradná osobná starostlivosť"), pestúnska starostlivosť a ústavná starostlivosť.

Podľa § 44 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine; náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy

skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

Podľa § 54 ods. 2 písm. b) Zákona o rodine; súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka.

Podľa § 54 ods. 3 Zákona o rodine; za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

Podľa § 54 ods. 4 Zákona o rodine; ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a ods. 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine; súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, je plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

17. Náhradná osobná starostlivosť alebo pestúnska starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti.

18. Súd pri svojom rozhodovaní mal na zreteli ako prvoradé hľadisko záujem maloletého dieťaťa, jeho zdravý a pokojný vývoj. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že je v najlepšom záujme maloletej N.U., aby bola zverená do náhradnej starostlivosti a bola u nej nariadená ústavná starostlivosť, nakoľko rodičia starostlivosť o maloletú zanedbávali, nedodržiavali pravidelné lekárske vyšetrenia a kontroly, v dôsledku čoho sa výrazne zhoršil zdravotný stav maloletej, ktorá musela byť hospitalizovaná a aj v súčasnej dobe je maloletá N. dočasne umiestnená v zariadení, jej zdravotný stav sa zlepšil, rodičia maloletej nie sú spôsobilí zabezpečiť náležitú starostlivosť o maloletú, a je teda v záujme maloletej, aby ústavná starostlivosť u maloletej N. naďalej pokračovala a realizovala sa v Detskom domve sv. Klementa Hofbauera.

19. Súd podanému návrhu vyhovel v celom rozsahu a zveril maloletú do ústavnej starostlivosti, ktorá sa bude vykonávať v zariadení - Detskom domove sv. Klementa Hofbauera, ktoré už aj v súčasnej dobe starostlivosť o maloletú v celom rozsahu zabezpečuje.

20. Zároveň súd určil výšku výživného každému rodičovi vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktoré musí platiť každý rodič, bez ohľadu na jeho príjmy a majetkové pomery. Súd má za to, že takto určená výška výživného je primeraná vzhľadom na pokrytie nevyhnutnej výživy maloletej. Nakoľko povinnosť rodičov platiť výživné vyplýva priamo z neodkladného opatrenia, súd určil v meritórnom rozhodnutí povinnosť matky i otca maloletej platiť výživné na účet zariadenia - Detský domov sv. Klementa Hofbauera, so sídlom Kláštorná 109/2, Podolíneec, kde bola maloletá umiestnená, a to od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia.

21. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ustanovení § 52 Civilného sporového poriadku.

### **Poučenie:**

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu, a ak ide o výkon rozhodnutia vo veciach starostlivosti o maloleté deti, mimo peňažnej povinnosti, výkon rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny podaním návrhu na výkon rozhodnutia podľa Civilného mimosporového poriadku.